

اظهار نظرات کارشناسان و رؤسای احزاب آذربایجان در رابطه با بیانیه مسکو

بیانیه مسکو يك سند بی‌معنی است و به درد کسی نمی‌خورد

سرپیس آذربایجان/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرپیس آذربایجان :

زرتشت علی زاده تحلیلگر سیاسی : این بیانیه مجموعی از واژه‌های مزخرفی است. در این سند مواردی متناقض بسیاری موجود می‌باشد که گاهی منافع هر کدام از طرف‌های مناقشه را تامین می‌کند. یعنی اگر به موازین حقوق بین‌الملل و در عین اصل تعیین سرنوشت ملل استناد می‌شود، آنگاه نمی‌توان گفت مطلب جدیدی در وجود دارد. روسیه با این اقدام، می‌خواهد به جهانیان بگوید که در این مساله حرف‌نهایی فقط توسط آن زده خواهد شد.

راسیم آقاییف تحلیلگر سیاسی: بیانیه مسکو از چند لحاظ برای آذربایجان حایز اهمیت می‌باشد. عملاً آذربایجان با نقش اصلی روسیه در روند حل و فصل مناقشه قره‌باغ در زمانی معین موافقت نموده است. دوم اینکه آذربایجان برای اولین بار عدم توسل به زور را در حل مناقشه متعهد شده است. در عین حال در این سند از توافق طرف‌ها با مساله حل مرحله‌ای مناقشه سخن به میان آمده است و آن بدین معنی است، در آینده نزدیک مساله آزاد شدن 7 منطقه اشغالی آذربایجان قابل اجرا خواهد شد.

وفا قلی زاده تحلیلگر سیاسی: بیانیه مسکو يك سند بی‌معنی است و به درد کسی نمی‌خورد. روسیه با این اقدام، می‌خواهد خود را بعنوان تضمین‌کننده صلح در مساله قره‌باغ مطرح نماید. بیانیه مسکو از بعد نظری به درد ارامنه می‌خورد. زیرا از این به بعد آذربایجان حتی نمی‌تواند واژه جنگ را بعنوان یکی از راه‌های حل مناقشه قره‌باغ بکار ببرد. این سند يك سد دیگر را در برابر آذربایجان ایجاد کرده است.

حکمت حاجی زاده تحلیلگر سیاسی : در بیانیه مسکو مطلب جدیدی موجود نمی‌باشد. آدم نمی‌فهمد در آن چه چیزی نوشته شده است. چنین سندی به درد چه کسی می‌خورد؟

ارسطون اروجلو رییس مرکز مطالعات شرق - غرب: بیانیه مسکو برای هیچ کدام از طرفین مناقشه تعهد آور نمی‌باشد. این سند هم در جهت منع طرف‌های مناقشه از توسل به زور برای حل مناقشه فاقد اثر می‌باشد. زیرا تاکنون اسناد تعهد آور متعددی که در آن جنگ منع می‌شود، توسط طرف‌ها امضا شده است. مهم‌ترین نتیجه حاصله از مذاکرات مسکو، امضا شدن يك سند تشریفاتی است که نشان می‌دهد امیدی به حل و فصل هرچه زودتر مناقشه قره‌باغ باقی نمی‌گذارد.

علی کریم لی رهبر حزب جبهه خلق آذربایجان: مذاکرات مسکو با دیدارهای روسای جمهوری در پانزده سال گذشته فرق اساسی ندارد. امروز بیشتر سعی می‌شود سند امضا شده در مسکو به منزله حادثه مهمی قلمداد شود. بیشتر روسیه به آن نیاز دارد. کاخ کرملین می‌خواهد ثابت کند که در حل مشکلات صادقانه عمل می‌کند. این سند مجموعه‌ای از حرف‌هایی است که از زمان مناقشه تا امروز زده می‌شود. در واقع، در این بیانیه مطلب جدیدی وجود ندارد. در بیانیه مسکو به «اصول مادرید» تاکید می‌شود که عامل خطرناکی برای آذربایجان است. زیرا همین اصول ناظر بر مساله تعیین رژیم حقوقی قره‌باغ کوهستانی از طریق برگزاری يك همه‌پرسی در قره‌باغ است که بیشتر ساکنان آن ارمنی هستند. این يك گام استراتژیک برای جدا کردن قره‌باغ از آذربایجان است. همچنین، انعکاس این اصل در سند مزبور نشان از آن است که آذربایجان این گزینه را قطعاً مردود نمی‌داند. انگار غرب و روسیه استراتژی واحدی برای جدا کردن قره‌باغ از آذربایجان در پیش گرفته‌اند و در راستای تحقق بخشیدن به آن می‌کوشند. مساله رفراندوم در همه اسناد مربوط به قره‌باغ موجود می‌باشد. مسئولیت به طول انجامیدن مذاکرات پیرامون این پیشنهاد، با حاکمیت آذربایجان است.

عیسی قنبر رهبر حزب مساوات: تلاش روسیه برای به دست گرفتن ابتکار در جهت حل و فصل مناقشه قره‌باغ، در راستای منافع آذربایجان نمی‌باشد. در بیانیه مسکو نکات خطرناک بسیاری علیه آذربایجان موجود می‌باشد. امضا شدن چنین سندی توسط الهام علی‌اف، به معنی عقب‌نشینی وی از موضع قبلی خود می‌باشد. این يك سند بسیار خطرناکی است. زیرا در آن بطور غیر مستقیم از اصول مادرید سخن به میان آمده است و در نظر است مذاکرات نیز بر اساس همین اصول پیگیری شود. این هم بنوبه خود حاوی خطری نظیر برگزاری رفراندوم در قره‌باغ و استقرار نیروهای حافظ صلح روسیه در منطقه مناقشه است.

اقبال آقازاده رهبر حزب امید: محتوای این بیانیه روشن نمی‌باشد. من بعید می‌دانم این سند چیزی را تغییر دهد. این سند نشان از آن است که روسیه هنوز امکان مانور خود را دارا می‌باشد. مسکو می‌خواهد چنین وانمود کند که جماهیر قفقاز جنوبی همچنان تحت تاثیر روسیه قرار دارند.

عاصم ملا زاده رهبر حزب اصلاحات دموکراتیک آذربایجان : مذاکرات مسکو نشان از سوء نیست دمیتتری مدودیف رییس جمهوری روسیه است. بیانیه مسکو نتیجه مثبتی در پی نخواهد داشت. آن نشان‌دهنده برگزار شدن يك دیدار بی‌نتیجه است

نوروز محمداف رییس روابط خارجی نهاد ریاست جمهوری آذربایجان : بیانیه مسکو حاوی اصول پایه حل و فصل مناقشه قره‌باغ کوهستانی است. متیو برایزا رییس آمریکایی «گروه مینسک» نیز در باره بیانیه مسکو چنین نظری دارد. این يك سند بسیار مهمی بوده و سرآغاز مرحله جدیدی در پی مذاکرات پیچیده چهارده ساله است. در بیانیه مسکو وظایف طرف‌ها برای آینده نیز مشخص می‌شود.

خزر ابراهیم رییس واحد مطبوعاتی وزارت امور خارجه آذربایجان : بیانیه مسکو سند مهمی بوده و حاوی ماهیت و همه

نکات مربوط به مذاکراتی است تا امروز در این ارتباط برگزار شده اند. در سند هلسینکی مساله تعیین سرنوشت ملل» منعکس شده است. این مساله در قالب اصل تمامیت ارضی کشورها قابل اجرا است. ما منکر هیچ کدام از اصول بین المللی نیستیم. ولی در اسناد بین المللی اصل تمامیت ارضی کشورها بر اصل تعیین سرنوشت ملل ترجیح داده می شود. آياز مطلب اف رييس جمهورى اسبق: امضای بیانیه مسکو گام سیاسی مثبتی در راستای حل و فصل مناقشه قره باغ است، منوط بر اینکه اجرا شده باشد. ولی من با نظر آنهایی که امضای این سند را سرآغاز فصل جدیدی در روند مذاکرات قره باغ می دانند، مخالفم. زیرا غرب و روسیه در منطقه منافع خاصی دارند و در بیشتر موارد این منافع در تناقض می باشد.

الدار نمازاف رييس بنياد در راه آذربايجان : کاخ کرملین در مساله امضا شدن بیانیه مسکو نقش بسزایی ایفا نموده است. در این سند از گروه مینسک بعنوان تنها میانجیگر بین طرف های مناقشه نام برده می شود. یعنی روسیه ضمن رعایت قواعد دیپلماتیک، نقش مهم خود را نیز در این مساله مطرح نموده است. بیشترین فواید این سند به روسیه خواهد رسید. در این سند چیز جدیدی وجود ندارد. یعنی در این سند تاکید می شود که مذاکرات تا زمانی که اصول اصلی مورد توافق طرف های مناقشه واقع شود ادامه یابد. ولی در باره جزئیات این اصول هیچ توضیحی داده نمی شود. در هر صورت این سند از اهمیت روانی برخوردار است. ولی اگر در قالب مذاکرات نتیجه ای حاصل نشود آنگاه بیانیه مسکو چه اهمیتی خواهد داشت؟ حتی در صورتی که ارامنه از سیاست توسعه طلبانه خود دست بر ندارند، اثر روانی آن هم از بین خواهد رفت.

روزنامه ینی مساوات

راسیم موسی بی اف تحلیلگر سیاسی: بیانیه مسکو فاقد اهمیت می باشد. آن موجد تکلیف حقوقی نمی باشد. در این سند از مسایل مهمی از قبیل تعیین رژیم حقوقی قره باغ کوهستانی و اخراج ارامنه از آنجا هرگز سخن به میان نیامده است. به نظر من ، این سند نیز چیزی را تغییر نخواهد داد.

عاکف نقی رییس سازمان آزادی بخش قره باغ: ما از ابتدا با مساله حضور آذربایجان در روند مذاکرات قره باغ مخالفیم و می دانستیم که نشست مسکو نیز چیزی را تغییر نخواهد داد. روسیه همه امکانات خود را به کار گرفته است تا نیروهای خود را تحت لوای حفظ صلح در منطقه مستقر نماید. سند مسکو نیز گام خطرناکی در راستای تحقق این اهداف روسیه می باشد. به موجب این سند آذربایجان عدم توسل به زور جهت حل مناقشه قره باغ را متعهد شده و خیلی ضرر کرده است. آذربایجان که بخشی از اراضی آن اشغال شده است باید مطابق با آیین نامه سازمان ملل متحد عمل کند. چرا آذربایجان بطور داوطلبانه چنین کاری را متعهد شده است؟

پایان پیام.